Aan raad van de gemeente Lingewaard,
Aan de raadsfracties,
Aan het college van Burgemeester en wethouders.

Bemmel, 16 april 2021
Betreft: "Koersdocument omgevingsvisie"

We leven in een tijd waarin een aantal complexe vraagstukken om een oplossing vragen: De klimaatverandering, de vergrijzende samenleving, de overstap naar hernieuwbare energie, het nijpende tekort aan woningen en de verduurzaming van de landbouw. Het Planbureau voor de Leefomgeving spreekt van "Grote opgaven in een beperkte ruimte".

De gemeente Lingewaard heeft recent het "Koersdocument omgevingsvisie gemeente Lingewaard" gepubliceerd, dat een richtinggevende basis wil zijn voor een strategische langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving van Lingewaard. Wij hebben het document met interesse gelezen, nieuwsgierig naar de wijze waarop richting gegeven wordt aan de aanpak van de bovenvermelde complexe vraagstukken. Immers, het gevoel dat het in de toekomst "anders" moet, heerst niet alleen bij Stichting Lingewaard Natuurlijk, maar bij steeds meer mensen.

Duurzaamheid

In het Koersdocument wordt regelmatig het woord "duurzaamheid" gebruikt. Meestal om te vertellen dat de "te koesteren "of "te ontwikkelen" opgaven duurzaam zijn of bijdragen aan duurzaamheid. Wat ontbreekt is de noodzakelijke toetsing van de dilemma's/keuzes op duurzaamheid. En dat mogen wij toch wel verwachten van een visie t/m 2035!

Wat opvalt is dat u in de laatste alinea van het **raadsvoorstel** wél het onderwerp duurzaamheid aanstipt. U schrijft *"Verduurzaming is een opgave die ook in de omgevingswet is opgenomen. De omgevingsvisie moet aangeven hoe onze gemeente verduurzaming realiseert. Basis daarvoor is het Klimaatakkoord ..... Het koersdocument gaat daarnaast in op klimaatadaptatie en biodiversiteit".*

Maar waarom staat dat niet expliciet vermeld in het Koersdocument? Op basis van dat document wordt verder gewerkt en niet op basis van het raadsvoorstel. Wij verzoeken u om dit **alsnog in het Koersdocument op te nemen**. En wel als 4e drijfveer: **"Een duurzame leefomgeving voor onze kinderen en kleinkinderen".**

En ook vragen wij u om **onder "Dilemma's" toe te lichten dat de keuzes mede afgewogen worden op verduurzaming, die als opgave is opgenomen in de omgevingswet. De Omgevingsvisie zal aangeven hoe onze gemeente verduurzaming realiseert.**

Biodiversiteit

Het Planbureau voor de Leefomgeving stelt dat de draagkracht van onze fysieke leefomgeving (bodem, water en biodiversiteit) onder grote druk is komen te staan. En ook: *"De randvoorwaarden die het water- en bodemsysteem aan ruimtelijke ingrepen stelt [....] moeten daarom veel meer dan voorheen centraal staan in het omgevingsbeleid."*

In het Koersdocument staan bodem, water en biodiversiteit verre van centraal. *"De ontwikkeling van bedrijventerreinen mag niet ten koste gaan van de groene leefomgeving"* staat er in het document. Met andere woorden: Zoals het nu is, is goed genoeg; het mag alleen niet slechter worden.
Eenzelfde redenering wordt gebruikt bij verbetering van de bereikbaarheid van de kernen. Ook die mag *"niet ten koste gaan van de groene leefomgeving"*.

Wij verzoeken u om **in het Koersdocument op te nemen dat in de Omgevingsvisie meetbare doelen voor bodem, water, biodiversiteit en landschap** worden opgenomen. Gezien klimaat, groei bevolking en het huidige verlies aan biodiversiteit zou juist in deze gemeente netto een sterke verbetering te zien moeten zijn tot 2035.

Van participatie tot Omgevingsvisie

Wij waarderen het dat de wethouder in de raadsinfo van 7 april zegt dat er constructief overleg is geweest met Lingewaard Natuurlijk. We hebben daar dan ook veel energie ingestoken. Helaas zijn we erg teleurgesteld in de stappen die daarna zijn genomen.

De verzamelde informatie uit het participatieproces is door de gemeente intern besproken.
En vervolgens ligt er bij de vergaderstukken voor de raadsinfo van 7 april een "koersdocument"

- zonder terugkoppeling naar de participanten,
- zonder uitleg wat er met onze inbreng is gebeurd,
- zonder publicatie in de plaatselijke media,
- zonder publicatie op de website van de "omgevingsvisielingewaard".

Inwoners kunnen er alleen kennis van nemen als ze de bijlagen bij de raadinfo weten te vinden.

Op de website "Omgevingsvisielingewaard" stond t/m februari: *"De opbrengsten van de gesprekken over kernwaarden en ambities verwerken we in een notitie Kernwaarden voor de omgevingsvisie. Deze kunt u vanaf januari 2021 op dit online platform lezen. De opbrengsten uit eerdere gesprekken met inwoners en partijen uit de samenleving en de input die we hebben opgehaald via dit platform, nemen we mee in het proces om te komen tot de omgevingsvisie."*. Dat is recent gewijzigd in *"Op het moment dat de gemeenteraad het koersdocument heeft goedgekeurd plaatsen we dat op dit platform"*. Er staat niets meer over het meenemen van de opbrengsten uit participatie! En het gevolg is dat veel participanten er pas kennis van nemen na vaststelling door de raad. Immers, dan lezen ze het op de website van de gemeente. Participanten worden daardoor niet meer betrokken bij het proces en het is daardoor lastig om hun mening te geven aan de gemeenteraad.

Wat ons ook opviel is dat de naam van het document in het eindtraject gewijzigd is van "Nota kernwaarden" in "Koersdocument". Totdat er bepaald is hoe met de diverse dilemma's om te gaan, is er naar onze mening nog geen sprake van een gekozen koers. De naam van het document lijkt dat wel te pretenderen. In het Koersdocument staat: *"Het koersdocument geeft inhoudelijke richting aan de Lingewaardse Omgevingsvisie."*

We weten niet waarom het document nu "koersdocument" is geworden. Wel is duidelijk dat de gemeente nu de koers uitzet voor het opstellen van de Omgevingsvisie. Het nu uitzetten van een koers kan tot gevolg hebben dat de inwoners straks bij hun inbreng bij het opstellen van de Omgevingsvisie geconfronteerd worden met het antwoord: *Wat jullie willen past niet in de koers die uitgezet is door de gemeenteraad.* De inbreng die alle participanten geleverd hebben en nog willen leveren heeft, bij deze werkwijze van de gemeente, weinig zin.

Wij vragen de gemeenteraad om participatie van de inwoners serieus te nemen. Daarom vragen wij om de nota niet "koersdocument" te noemen. En ook vragen wij in de nota toe te lichten dat de nota een verzameling is van alle opgaven en dilemma's en dat met behulp hiervan de koers samen met de inwoners in de Omgevingsvisie uitgewerkt wordt.

Met vriendelijke groet,
Stichting Lingewaard Natuurlijk